

ΠΡΑΞΗ: "ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ"

Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

«Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία, εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με αναπηρίες»

Προσαρμογή εγχειριδίων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας στα παιδιά με προβλήματα ακοής. ΒΙΒΛΙΟ: ΑΣΤΕΡΙΑΣ 4 - Γραπτές ασκήσεις

Σύνταξη: Τριανταφυλλιά Τατσιοπούλου	Επιμέλεια Χριστίνα Μητσοπούλου	Υπεύθυνοι Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου Μαρία Δημητρακοπούλου (Κυριακή Σπανού, Γεωργία Ματζουλά και Δημήτρης Τζιμώκας)
---	--	---

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Από τα εγχειρίδια και το cd της σειράς «Αστερίας» δεν είναι δυνατόν ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί με περιορισμούς το Cd 2 Κείμενα-ασκήσεις λόγω της αναπηρίας των παιδιών. Επειδή ο βαθμός της ακουστικής απώλειας διαφέρει, ο διδάσκων θα κρίνει κατά πόσο είναι εφικτή η εφαρμογή του.

Από τον «Αστερίας 4» παρατίθεται αυτούσιος ο Παιδαγωγικός Οδηγός για τον Διδάσκοντα και το εγχειρίδιο Ελληνικά έθιμα και γιορτές καθώς παραθέτει με απλό και κατανοητό τρόπο πληροφορίες για τα έθιμα και τις γιορτές των Ελλήνων, ενώ επιδέχεται προσαρμογές το Βιβλίο του μαθητή.

Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

1. Πρέπει ο διδάσκων να αξιοποιεί όσο μπορεί σε κάθε μάθημα οπτικό υλικό που να σχετίζεται με το μάθημα γιατί αυτό βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό την κατανόηση και την εμπέδωση της νέας γνώσης. Για το λόγο αυτό συχνά προτείνεται η εισαγωγή εικόνων ή φωτογραφιών ή άλλου οπτικού υλικού στα μαθήματα. Η επιλογή μπορεί να γίνεται είτε από έντυπο είτε από ηλεκτρονικό υλικό κατά την κρίση του διδάσκοντα. Καλό είναι να γίνεται μια μικρή εισαγωγή κυρίως σε θέματα που παρουσιάζονται σε συνέχειες ή είναι πιο δύσκολα.
2. Σχετικά με τα τραγούδια κάποια έχουν αφαιρεθεί και κάποια παρέμειναν, ως ποιήματα, καθώς θεωρήθηκε ότι έχουν χρήσιμες πληροφορίες ή συνοδεύονται από χρήσιμες ασκήσεις.
3. Πολλές φορές αναφέρονται οι σημασίες ή οι ορισμοί των λέξεων καθώς κυρίως τα κωφά και λιγότερο τα βαρήκοα παιδιά έχουν σημαντικές ελλείψεις σε λεξιλόγιο. Επίσης συχνά προτείνεται να υπάρχουν σχετικές εικόνες. Καλό θα ήταν ο διδάσκων να δίνει παραδείγματα, για να κατανοήσουν τα παιδιά τη χρήση των λέξεων. Άλλες φορές ωστόσο δεν παρατίθενται όλες οι πιθανές άγνωστες λέξεις, όταν στόχος δεν είναι η εκμάθηση λέξεων αλλά η κατανόηση του νοήματος ενός κειμένου.
4. Οι περισσότερες αλλαγές αφορούν την εκφώνηση των ασκήσεων ή τμήματα που κυρίως αναφέρονται στους ακούοντες. Κάποια ωστόσο παρέμειναν για να έχουν τα παιδιά μια ευρύτερη εικόνα για τη χρήση της γλώσσα σε διάφορες περιστάσεις.
5. Η μετατροπή αρκετών κειμένων στη νοηματική στοχεύει στη βελτίωση της κατανόησης του νοήματος και των ιδεών των κειμένων και λειτουργεί θετικά στην προσέγγιση δύσκολων ή περίπλοκων κειμένων. Δεδομένου ότι η νοηματική θεωρείται μητρική γλώσσα των κωφών θα ήταν καλό να αξιοποιηθεί όσο το δυνατό περισσότερο στη διδασκαλία. Επειδή όμως υπάρχουν παιδιά κωφά ή βαρήκοα που δεν γνωρίζουν τη νοηματική ή δεν τη χρησιμοποιούν με ευχέρεια, για αυτό επιλέχθηκαν κάποια και όχι όλα τα κείμενα.
6. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εξήγηση των γραμματικών φαινομένων και στη χρήση πολλών παραδειγμάτων.
7. Σχετικά με τις ασκήσεις θα πρέπει ο διδάσκων να αφιερώνει αρκετό χρόνο για να βεβαιωθεί ότι τα παιδιά έχουν καταλάβει τις οδηγίες, ενώ πολύ αποτελεσματικά λειτουργούν τα παραδείγματα.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΑΣΤΕΡΙΑΣ 4»

ΣΕΛΙΔΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
13	Αφαιρείται	Η λέξη Τραγούδι	Παραμένει ο τίτλος Τα κύματα του Αιγαίου Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για τραγούδι με σχετικά δύσκολο, το λεξιλόγιο παραμένει, για να κάνουν τα παιδιά τις ασκήσεις της επόμενης σελίδας.
14	Μεταγράφεται	Πανίδα, χλωρίδα	Μέσα σε παρένθεση δίνονται οι ορισμοί για τις δύο λέξεις: πανίδα = τα ζώα μιας περιοχής, χλωρίδα = τα φυτά μιας περιοχής	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
15-16		Τελείωσα τα μαθήματα μου. Ζήτη!	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
18	Μεταγράφεται Αφαιρείται Μεταγράφεται	Ο Μίμης σας ακούω Ο Μίμης φορές Βουίζει Είναι κατειλημμένο Σύμπτωση Τα μεγάλα πνεύματα συναντώνται	Ο Μίμης μιλά με την ειδική υπάλληλο στις πληροφορίες, την τηλεφωνήτρια Ο Μίμης παίρνει τον αριθμό τρεις, τέσσερις φορές. Μιλά Δίνονται ως λεξιλόγιο: σύμπτωση = όταν δύο πράγματα γίνονται τυχαία την ίδια στιγμή, τα μεγάλα πνεύματα συναντώνται = όταν δύο άνθρωποι έχουν την ίδια ιδέα την ίδια στιγμή	Πιο κατανοητή πρόταση. Πιο κατανοητή πρόταση. Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
18-19		Β. Ένα τηλεφώνημα στον	Προτείνεται η μετατροπή του στη	

		Αρη (συνέχεια)	νοηματική.	
20-21		Γ. Ένα τηλεφώνημα στον Μίλτο (συνέχεια)	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
21	Μεταγράφεται	Μας έβαλαν μια καινούργια συσκευή με πλήκτρα	Καλό είναι στην εικόνα με τον Μίμη να δείχνει το καινούργιο τηλέφωνο, να υπάρχουν δύο βελάκια με τις δύο λέξεις συσκευή και πλήκτρα .	Με αυτόν τον τρόπο θα γίνουν πιο κατανοητές οι λέξεις.
22		Δ. Στο σπίτι της Ελένης (συνέχεια)	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
24-25	Μεταγράφεται	Επαφή, έντονη, χωρίς χρέωση, έκτακτη, φορητή, συνδρομή	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: επαφή = επικοινωνία, έντονη = δυνατή, χωρίς χρέωση = δωρεάν, έκτακτη = ξαφνική, φορητή = κάτι που μπορείς να έχεις μαζί σου όπου κι αν πας, συνδρομή = ποσό που πληρώνεις τακτικά για το τηλέφωνο, ένα περιοδικό κ.α.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
26			Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
26-27	Μεταγράφεται	Σκοτώνομαι στο διάβασμα, συνεπής, ειρωνική, ενοχλήθηκε	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: σκοτώνομαι στο διάβασμα = διαβάζω πολύ, συνεπής = αυτός που κάνει αυτά που υπόσχεται, βρέχει καρεκλοπόδαρα = βρέχει πάρα πολύ, ειρωνική = κοροϊδευτική,	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			ενοχλήθηκε= πειράχτηκε	
30	Προστίθεται	Ο επίλογος	Καλό είναι να προστεθούν δύο εικόνες, η μία να δείχνει την προετοιμασία (Ο Άρης ... όλα μαζί) και η δεύτερη πώς είναι στρωμένο το τραπέζι (Εν τω μεταξύ ... του Μίμη). Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν καλύτερα την κατανόηση του κειμένου.
32	Αφαιρείται	14 β. Κάνω ασκήσεις		Η άσκηση αναφέρεται στη χρήση τηλεφώνου και είναι καθαρά προφορική.
33	Μεταγράφεται	Επίδεσμος, βρισίδι, φαίνεται στο ορίζοντα, μπόμπες,	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: επίδεσμος= μακρόστενο άσπρο ύφασμα με το οποίο τυλίζουν τα τραύματα, βρισίδι= βρισιές, φαίνεται στον ορίζοντα= μπορεί να γίνει, μπόμπες= βόμβες Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
36	Μεταγράφεται	Άξονας, πύλη, ζωτική, βιώσιμη, προτεραιότητα, εδραιώνω, γεωπολιτική, ισχύς	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: άξονας= βασικός δρόμος, πύλη= είσοδος, ζωτική= απαραίτητο, πολύ σημαντικό, βιώσιμη= που μπορεί να επιβιώσει οικονομικά, προτεραιότητα= όταν κάτι	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			προηγείται γιατί είναι πολύ σημαντικό, εδραιώνω = κάνω κάτι σταθερό και δυνατό, γεωπολιτική = τα πολιτικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά μιας περιοχής, ισχύς = δύναμη	
40	Μεταγράφεται	Λιτά, σμίλεψαν, στητός, αγέρωχο	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: λιτά = απλά, σμιλεύω = φτιάχνω ένα γλυπτό, στητός = όρθιος και ακίνητος, αγέρωχο = υπερήφανο	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
41	Προστίθεται	Τι ωραίο που είναι το αυτοκίνητο του κυρίου Νίκου	Καλό είναι να προστεθεί μια εικόνα που να δείχνει τα μέρη ενός αυτοκινήτου όπως περιγράφονται με βελάκια και τις αντίστοιχες λέξεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Η εικόνα θα βοηθήσει στην κατανόηση των λέξεων.
42	Μεταγράφεται	Πήρα χαμπάρι, ρεζέρβα, βουλκανιζατέρ	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: παίρνω χαμπάρι = καταλαβαίνω, ρεζέρβα = ρόδα που έχει κάθε αυτοκίνητο για περίπτωση ανάγκης βουλκανιζατέρ = συνεργείο που διορθώνει τα λάστιχα που έχουν πρόβλημα Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
43	Μεταγράφεται	1. Γράψε το διάλογο και	1. Γράψε τον διάλογο.	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.

		μετά πες τον. 2. Γράψε το διάλογο και μετά πες τον.	2. Γράψε τον διάλογο.	
44-45		Τα ξύλινα σπαθιά 2 ^ο μέρος	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
51	Μεταγράφεται Αφαιρείται	Σχισμή, κέρμα 3	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: σχισμή = άνοιγμα, κέρμα = μεταλλικό νόμισμα	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί Η άσκηση αναφέρεται σε ακούοντες.
52	Μεταγράφεται	(προφορικά)	(γραπτά)	Η άσκηση μπορεί να γίνει γραπτά αντί προφορικά.
54	Μεταγράφεται	Κώδικας οδικής κυκλοφορίας, μετωπικά, θανατηφόρο, ειδοποίησαν, επί τόπου, ανακρίσεις, εφημέρευε, ποινή	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: κώδικας οδικής κυκλοφορίας = οι κανόνες που έχουν σχέση με την κυκλοφορία των αυτοκινήτων, συγκρούστηκαν μετωπικά = σύγκρουση με το μπροστινό μέρος των αυτοκινήτων, θανατηφόρο = που προκαλεί θάνατο, ειδοποιώ = πληροφορώ, επί τόπου = σε εκείνο το σημείο ανάκριση = αστυνομική έρευνα, το νοσοκομείο εφημερεύει = δέχεται αρρώστους και τραυματισμένους μέρα και νύχτα, ποινή = τιμωρία Προτείνεται η μετατροπή του στη	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			νοηματική.	
55	Μεταγράφεται	Κάνε τις προφορικές ασκήσεις 1. Κάνε το διάλογο 2. Ακούμε τις λεπτομέρειες Ιλιγγιωδώς	Κάνε τις παρακάτω ασκήσεις 1. Γράψε τον διάλογο. 2. Γράψε τις λεπτομέρειες. Δίνεται μέσα σε παρένθεση δίπλα στη λέξη ο ορισμός (με πολύ μεγάλη ταχύτητα).	Πιο κατάλληλη εκφώνηση. Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
56-57		Τα ξύλινα σπαθιά 3^ο μέρος	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
58-59	Μεταγράφεται	Ανάκτορο, αρχιερέας, σπονδές, ακροβάτες	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ανάκτορο = το σπίτι του βασιλιά, αρχιερέας = ο πιο σημαντικός από τους ιερείς, σπονδές = τελετές των αρχαίων Ελλήνων που έχυναν κρασί μετά τις θυσίες, ακροβάτης = αυτός που κάνει δύσκολα και επικίνδυνα γυμνάσματα για τους θεατές	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
60-61	Μεταγράφεται	Μου κάνει, με το παραμικρό, δε φτάνει, με αυτό το πλευρό να κοιμάσαι, φθάνει	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι εκφράσεις: μου κάνει = μου ταιριάζει, είναι κατάλληλο, με το παραμικρό = με την πιο ασήμαντη αφορμή, κανείς δεν τον φτάνει = κανείς δεν είναι ίσος με αυτόν, με αυτό το πλευρό να κοιμάσαι = αυτό που λες δεν πρόκειται να γίνει, φθάνει να = αρκεί να Προτείνεται η μετατροπή του στη	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			νοηματική.	
66-67		Τα ξύλινα σπαθιά 4 ^ο μέρος	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
68		Οι ελληνικοί βιότοποι	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
69-72	Προστίθεται		Καλό είναι να μπουνε οι αριθμοί στα αντίστοιχα ζώα και φυτά.	Κάποια ζώα και φυτά είναι γνωστά, κάποια άλλα όμως είναι άγνωστα π.χ. δρυοκολάπτης. Η αντιστοίχιση θα βοηθήσει τα παιδιά να πλουτίσουν το λεξιλόγιό τους.
73	Μεταγράφεται	Αρμονία, ορμόνες, μεταλλαγμένες τροφές	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: αρμονία = όταν τα πράγματα συμφωνούν μεταξύ τους, ορμόνες = χημικές ουσίες, μεταλλαγμένες τροφές = τροφές που οι άνθρωποι έχουν αλλάξει τον τρόπο που είναι φτιαγμένες Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
75	Μεταγράφεται	3. Πες μας προφορικά	Γράψε μας	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.
76	Αφαιρείται	Τα ζώα της Ελλάδας-Τραγούδι		
80-81	Μεταγράφεται	Περιφερειακός δρόμος, πεζοδρόμηση, πόλη μαμούθ, απόβλητα, εμπρησμός, ψεκάζω, εντομοκτόνα, φρενάρω	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: περιφερειακός δρόμος = δρόμος γύρω από την πόλη, πεζοδρόμηση = η απαγόρευση της κίνησης των αυτοκινήτων σε ένα δρόμο για να κινούνται μόνο οι	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			πεζοί, πόλη μαμούθ= πολύ μεγάλη πόλη, απόβλητα= χημικές ουσίες που προέρχονται από τις βιομηχανίες και μολύνουν το περιβάλλον, εμπρησμός= φωτιά που βάζει κάποιος για να καταστρέψει κάτι (δάσος, σπίτι, αυτοκίνητο), ψεκάζω= ρίχνω σε κάτι σταγόνες υγρού, εντομοκτόνο= ειδική ουσία για να σκοτώνεις έντομα, φρενάρω= μειώνω ταχύτητα	
82	Αφαιρείται	Τραγούδι 5 Μια παλέτα από λουλούδια		
86		Τα ξύλινα σπαθιά 5 ^ο μέρος	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
87	Μεταγράφεται	Άλλαξε τις φράσεις όπως το παράδειγμα 2	Καλό είναι να γραφεί η πρώτη πρόταση 1. Πολεμικά παιχνίδια δεν ξαναγοράζονται από τα παιδιά.	Το παράδειγμα θα βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν την άσκηση.
88	Αφαιρείται	Τραγούδι 6 Πολύχρυσες Μυκήνες		
90	Μεταγράφεται	Επιχειρούν, συναρπαστικό, αρχισυντάκτης, συντονιστής	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: επιχειρώ= προσπαθώ να κάνω κάτι, συναρπαστικό= κάτι που προκαλεί μεγάλο ενδιαφέρον και ενθουσιασμό,	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			αρχισυντάκτης= ο επικεφαλής της ομάδας των συντακτών, αυτών που γράφουν τα άρθρα σε μια εφημερίδα ή περιοδικό, συντονιστής= αυτός που οργανώνει μια ομάδα για να γίνει ένα έργο Καλό είναι να προστεθούν φωτογραφίες από τη λειτουργία ενός περιοδικού με αντίστοιχες λεζάντες (ομάδα σύνταξης, υπεύθυνος ηλεκτρονικής επεξεργασίας κ.α.). Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Οι φωτογραφίες θα βοηθήσουν τα παιδιά να καταλάβουν καλύτερα πώς δουλεύει ένα περιοδικό
93-95	Αφαιρείται	Κάνω ασκήσεις το κομμάτι 1.2 Η αυλαία ανοίγει παράσταση	Τα παιδιά μπορούν να παίξουν τη σκηνή μέσα στην τάξη τους.	
97-98	Μεταγράφεται	Εξέδρα, καμαρώνω	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: εξέδρα= κατασκευή πιο ψηλά από το έδαφος για να στέκονται εκεί οι επίσημοι π.χ. σε μια παρέλαση, καμαρώνω= αισθάνομαι αυτοπεποίθηση και ικανοποίηση και το δείχνω Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
100-101	Μεταγράφεται	Πρησμένα, σκισάρω, σχολιάζω, επικαιρότητα, αξιόλογες	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: πρησμένα= φουσκωμένα, σκισάρω= σχεδιάζω,	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί

			σχολιάζω = αναλύω μια κατάσταση, ένα γεγονός, επικαιρότητα = τα πιο σημαντικά γεγονότα που συμβαίνουν τώρα, αξιόλογος = ενδιαφέρων, σημαντικός Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
103		Αναφορά στον Γκρέκο	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
106-107	Μεταγράφεται	Ανταπόκριση, κομψός, τσακώνομαι, επένδυση, δημοσκοπήση	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ανταπόκριση = η είδηση που στέλνει ο δημοσιογράφος για κάτι που γίνεται μακριά, κομψός = αυτός που ντύνεται ωραία, με καλό γούστο, τσακώνομαι = μαλώνω, επένδυση = τα χρήματα που δίνει κάποιος για να φτιάξει ή να αγοράσει μια εταιρεία ή γη, δημοσκοπήση = έρευνα για τις γνώμες του πληθυσμού για διάφορα θέματα Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
113	Μεταγράφεται	Όραμα, θεσμός	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: όραμα = σπουδαίος και δύσκολος στόχος που βάζει ένας άνθρωπος ή μια ομάδα, θεσμός = οργανισμός που εξυπηρετεί τους ανθρώπους	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

115	Μεταγράφεται	Ντόπιος, τροφοδοτώ, ισχύει, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλιση	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ντόπιος = αυτός που ζει στον τόπο που γεννήθηκε και κατάγεται, τροφοδοτώ = δίνω στοιχεία, πληροφορίες, ισχύει = μπορεί να χρησιμοποιηθεί, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη = υπηρεσίες για τη φροντίδα των αρρώστων (νοσοκομεία, φάρμακα), ασφάλιση = ένσημα Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
119	Μεταγράφεται	Περιβάλλω, επίνειο, αναπαλαιώνω, συνοικία. πίδακας, φανοστάτης	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: περιβάλλω = είμαι γύρω από κάτι, επίνειο = λιμάνι που εξυπηρετεί μια πόλη που δεν έχει θάλασσα, αναπαλαιώνω = κάνω κάτι να φαίνεται σαν παλιό, συνοικία = περιοχή που έχει πολλές γειτονιές, πίδακας = σιντριβάνι, φανοστάτης = κολώνα φωτισμού Καλό είναι να προστεθούν φωτογραφίες από την Αθήνα, οι περιοχές που αναφέρονται με τις αντίστοιχες λεζάντες. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί Οι φωτογραφίες θα κάνουν πιο κατανοητό και ενδιαφέρον το κείμενο.
120-121	Μεταγράφεται	Αφαιρώ, στιγματίζω, επαναφορά, ανεκτίμητος, αυτοτελής	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: αφαιρώ = παίρνω κάτι από εκεί που είναι τοποθετημένο,	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί

			στιγματίζω = κατηγορώ, αποδοκιμάζω, επαναφορά = επιστροφή, ανεκτίμητος = κάτι που είναι τόσο σημαντικό που δε μπορεί κάποιος να υπολογίσει την αξία του, αυτοτελής = ανεξάρτητος, ολοκληρωμένος Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική	
124	Μεταγράφεται	Αινίγματα, σπαζοκεφαλίες	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: αινίγματα, σπαζοκεφαλίες = παιχνίδια με λέξεις	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
127-129		81-83. Διάλογοι	Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
129	Μεταγράφεται	Ρεσεψιονίστ, καλντέρα, προκαταβολή	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ρεσεψιονίστ = υπάλληλος στο γραφείο υποδοχής του ξενοδοχείου, καλντέρα = κρατήρας ηφαιστείου, προκαταβολή = προπληρωμή Καλό είναι να προστεθούν φωτογραφίες της Σαντορίνης με την καλντέρα και άλλα σημεία του νησιού.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί Οι φωτογραφίες θα κάνουν πιο κατανοητό και ενδιαφέρον το κείμενο.
133	Μεταγράφεται	Αναβαθμίζω Προφορική άσκηση	Δίνεται ως λεξιλόγιο η λέξη αναβαθμίζω = βελτιώνω Γραπτή άσκηση	Λέξη πιο κατανοητή για το κωφό παιδί. Πιο κατάλληλη εκφώνηση.
134-135	Μεταγράφεται	Προάστια, αδιέξοδος, τροχοφόρα, γκαλερί, μπουτίκ, ακάλυπτος χώρος,	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: προάστιο = οικισμός που βρίσκεται έξω από μια μεγάλη πόλη και	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

		μάντρα, αδέσποτα ζώα	κοντά σε αυτήν, αδιέξοδος= αυτός που δεν έχει έξοδο, τροχοφόρα = ό,τι κινείται με ρόδες π.χ. αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, γκαλερί = αίθουσες που παρουσιάζονται έργα τέχνης, μπουτίκ = μικρό μαγαζί που πουλάει ρούχα, ακάλυπτος χώρος = χώρος ενός οικοπέδου που μένει ελεύθερο, χωρίς κτίσμα, μάντρα = τοίχος ψηλός και χοντρός, αδέσποτα ζώα = τα ζώα που δεν έχουν ιδιοκτήτη Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
136-137		Τι γίνεται στην πόλη	Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
143	Μεταγράφεται	1. α. (προφορικά)	(γραπτά)	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.
148	Μεταγράφεται	Εξελιγμένη, υποδομή, αιχμή	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: εξελιγμένη = αναπτυγμένη, υποδομή = έργα, αιχμή = η ώρα με τη μεγαλύτερη κίνηση	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
149	Αφαιρείται	Απάντησε στις ερωτήσεις προφορικά	Απάντησε στις ερωτήσεις	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.
150	Μεταγράφεται	Συνομήλικος, άφιξη, πολυπόθητη	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: συνομήλικος = αυτός που έχει την ίδια ηλικία με κάποιον άλλο,	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			άφιξη = ο ερχομός, πολυπόθητη = αυτή που την επιθυμούν πολύ	
150-151		Έρχεται ο Τομ από την Αμερική	Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
154	Αφαιρείται	Τα ελληνικά βουνά Τραγούδι		
155-156	Μεταγράφεται	Σεργιανίσαμε, βενζινάκατος, ξενάγηση	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: σεργιανίζω = βγαίνω βόλτα, βενζινάκατος = μικρό γρήγορο σκάφος που κινείται με βενζίνη, ξενάγηση = οδηγώ τους επισκέπτες μιας περιοχής και τους δίνω πληροφορίες για αυτή Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
159	Μεταγράφεται	Ολωσδιόλου, ρεζερβουάρ, ντεπόζιτο	Δίνονται μέσα σε παρένθεση δίπλα στις λέξεις οι ορισμοί: ολωσδιόλου = εντελώς, ρεζερβουάρ = το δοχείο για βενζίνη που βρίσκεται σε κάθε αυτοκίνητο ή μοτοσυκλέτα, ντεπόζιτο = μεγάλο τετράγωνο δοχείο που αποθηκεύουμε διάφορα υγρά	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
160-163	Μεταγράφεται	Κρουαζιέρα, καμπίνα, υπερατλαντικό, διαδρομή, πτήση, απογείωση, προσγείωση, πανσιόν, ναυτία	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: κρουαζιέρα = οργανωμένο ταξίδι στη θάλασσα με στάσεις σε διάφορα λιμάνια, καμπίνα = μικρό δωμάτιο για τους	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			επιβάτες των πλοίων, υπερατλαντικό= που διασχίζει τον Ατλαντικό ωκεανό, διαδρομή= η μετάβαση από ένα σημείο σε κάποιο άλλο, πτήση= το ταξίδι με το αεροπλάνο, απογείωση= η ανύψωση του αεροπλάνου, προσγείωση= η επιστροφή του αεροπλάνου στο έδαφος, πανσιόν= μικρό ξενοδοχείο, ναυτία= ζάλη και τάση για εμετό που παθαίνει κάποιος, όταν ταξιδεύει	
164-166	Μεταγράφεται	Επιχείρημα, ναύλα, αξιοθέατα	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: επιχείρημα= ο λόγος για τον οποίο έχω μια άποψη, ναύλα= εισιτήρια, αξιοθέατα= όσα αξίζει να δει κάποιος σε ένα τόπο	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
	Αφαιρείται	α. Σας ακούμε σελ.164		
167	Αφαιρείται	Ακούμε τα επιχειρήματά σου		
168	Μεταγράφεται	Πες μας γιατί	Γράψε μας γιατί	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.
170	Μεταγράφεται	Μονομιάς, με μιας, εγκαίρως	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: μονομιάς, με μιας= με μια κίνηση, εγκαίρως= την κατάλληλη στιγμή, την ώρα που πρέπει	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
175	Μεταγράφεται	Αριστουργήματα,	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις:	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό

		τεχνοτροπία, ύφος	αριστούργημα = έργο που είναι το καλύτερο στο είδος του, τεχνοτροπία = ο ιδιαίτερος τρόπος που ζωγραφίζει ένας καλλιτέχνης ή μια ομάδα καλλιτεχνών σε μια εποχή, ύφος = ο προσωπικός τρόπος έκφρασης κάποιου	παιδί.
176		Η ξανθούλα	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
177-180	Μεταγράφεται	Κατευοδώνω, να σκίσεις, αντάμωση, χώνεψη, τελετή	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: κατευοδώνω = αποχαιρετώ, να σκίσεις = να τα πας πολύ καλά, να πετύχεις, αντάμωση = συνάντηση, χώνεψη = διάλυση της τροφής στο στομάχι, πέψη, τελετή = θρησκευτικό μυστήριο στην Εκκλησία	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
184		Μορφολογία-κλίμα	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
188-191	Μεταγράφεται	Διατροφή, οικιακές συσκευές, καταναλώνω, εφοπλιστής, συνάλλαγμα	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: διατροφή = οι τροφές που τρώει καθημερινά ο άνθρωπος, οικιακές συσκευές = οι συσκευές που χρησιμοποιούνται στην κουζίνα (φούρνος, ψυγείο κ.α.), καταναλώνω = αγοράζω, ξοδεύω, εφοπλιστής = ο ιδιοκτήτης εμπορικών πλοίων,	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			συνάλλαγμα = τα ξένα νομίσματα που υπάρχουν σε μια χώρα Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
194-195		Το Ελληνικό κράτος- Οι Έλληνες της Ελλάδας και οι Απόδημοι Έλληνες της Διασποράς	Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
197		129-130-131	Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
199	Μεταγράφεται	Υπέταξαν, ίδρυσαν, αποκορύφωμα	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: υποτάσσω = υποδουλώνω, ιδρύω = δημιουργώ, αποκορύφωμα = η πιο μεγάλη ανάπτυξη Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
201	Μεταγράφεται	Κάθοδος, αποικία, παρακμή	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: κάθοδος = η μετακίνηση, αποικία = πόλη που δημιουργείται από μία χώρα σε μια άλλη περιοχή, παρακμή = μείωση της δύναμης και της ανάπτυξης Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
202-203	Μεταγράφεται	Διατηρώ, κυριαρχώ, εκστρατεία, κυριεύω, ομόνοια	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: διατηρώ = συνεχίζω να έχω, κυριαρχώ = είμαι πιο δυνατός από τους άλλους και επικρατώ, εκστρατεία = η μετακίνηση του στρατού σε μια άλλη χώρα, για να	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.

			την κατακτήσει, κυριεύω = κατακτώ, ομόνοια = η ύπαρξη ίδιων ιδεών στα μέλη μιας ομάδας Προτείνεται η μετατροπή τους στη νοηματική.	
204	Μεταγράφεται	Ναυπηγώ, απαλλαγμένοι	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ναυπηγώ = κατασκευάζω πλοία, απαλλαγμένος = αυτός που έχει γλυτώσει ή απομακρυνθεί από κάτι άσχημο και ενοχλητικό Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
206	Μεταγράφεται	Εμφύλιος πόλεμος	Δίνεται δίπλα στις λέξεις μέσα σε παρένθεση ο ορισμός: εμφύλιος πόλεμος = πόλεμος μεταξύ ανθρώπων που ανήκουν στην ίδια ομάδα ή έθνος	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
208	Μεταγράφεται	Διάδοχοι	Δίνεται δίπλα στη λέξη μέσα σε παρένθεση ο ορισμός: διάδοχος = αυτοί που διαδέχονται τον βασιλιά	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
209	Μεταγράφεται	Αντισταθούν	Δίνεται δίπλα στη λέξη μέσα σε παρένθεση ο ορισμός: αντισταθούν = να προσπαθήσουν να αντιδράσουν σε κάτι που γίνεται εναντίον τους	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
211	Προστίθεται		Καλό είναι να προστεθούν μερικές φωτογραφίες από τις εκκλησίες οι οποίες αναφέρονται στο κείμενο.	Οι φωτογραφίες θα βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση του κειμένου.

213		Η Τουρκοκρατία	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	
214	Μεταγράφεται	Αλύτρωτος, ήττα, καταλύω	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: αλύτρωτος = αυτός που δεν έχει ελευθερωθεί, ήττα = το να χάνεις, καταλύω = διαλύω Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
215	Μεταγράφεται	Ανακατατάξεις, πραξικόπημα, δικτατορία, σπαραγμός	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ανακατατάξεις = αλλαγές στον τρόπο που είναι οργανωμένες διάφορες ομάδες, πραξικόπημα = όταν μια ομάδα με βίαιο τρόπο διώχνει τη νόμιμη κυβέρνηση και παίρνει την εξουσία, δικτατορία = όταν μια ομάδα ή ένας άνθρωπος συγκεντρώνει όλη την εξουσία στα χέρια του, σπαραγμός = ένοπλη σύγκρουση Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική.	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
217	Αφαιρείται	Τέλος η χρονιά Τραγούδι		

Για το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, © 2013-2014

Στο πλαίσιο της Πράξης:

«ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Ν. Καζάζης

Παραδοτέο: Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία, εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με αναπηρίες

Η ομάδα εργασίας:

Τριανταφυλλιά Τατσιοπούλου - Φιλολόγος στο Ειδικό Γυμνάσιο και Λύκειο Κωφών και Βαρήκων Θεσσαλονίκης-ΜΔΕ στην Εκπαίδευση, Ε.Α.Π.

Υπεύθυνες Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου & Μαρία Δημητρακοπούλου (Υ.Π. διετέλεσαν επίσης οι : Γεωργία Ματζουλά, Κυριακή Σπανού & Δημήτριος Τζιμώκας)